

Skjermdump fra dinside.no, som meldte om saken. «Lupe»-forstyrrelsen er gjort av Aftenbladet.

Ulovlig selvtekt av Rema 1000

BUTIKKTYVERI: Jeg vet ikke om Rema 1000 og deres vekterfirma er blitt delegert politimyndighet, men jeg går ut i fra at de ikke har det.

Preben Kolding

Jusstudent

Den 12. oktober kunne man lese på nettsiden dinside.no at flere av Rema 1000s butikker har innført bøter på 20 kr til de kunder som tar seg smaksprøver fra smågodt hyllene deres. Bøtene har, ifølge Kent Korsell, daglig leder i Vectrocon, vekterfirmaet som tar hånd om svinnkontrollen for Rema 1000, blitt betalt av flere kunder i kassen.

Det er forståelig at det er frustrerende at kunder forsyner seg med varer uten å gjøre opp for seg, og jeg er klar over at det er å regne som mindre tyveri, jf. straffeloven § 323 første ledd (det man i den opphevede straffeloven av 1902 kalte «naskeri»). Det er derimot slik i Norge at det kun er politiet, eller de med myndighet delegert av politiet, som kan utstede bøter. Og: «Boten skal tilfalle staten når ikke annet er bestemt», jf. straffeloven § 53, tredje ledd.

Jeg forstår dette som et tilbud til kunden «tyven», med mulighet til å gjøre opp for seg i form av et fastsatt beløp, nærmest som et «forenklet forelegg» som alternativ til å bli anmeldt. Er så tilfelle, begår Rema 1000 eller Vectrocon en langt mer straffbar handling enn den kunden som har tatt seg en morkabønne i smågodt-hyllen. En vekter eller kasserer har etter hva jeg vet ikke fått delegert politimyndighet.

Jeg forsvare ikke tyveri som handling. Jeg synes allikevel det er på sin plass å anbefale Rema 1000 å la denne praksisen opphøre, før de selv havner i trøbbel med lovens lange arm selv. Å bøtelegge de som stjeler, å benytte straffesanksjoner de ikke har rett til.

Vis fram hvordan det var!

Odd Øgreid

Hafsløydalen

Sven Egil Omdals artikkel i Magasinet i Aftenbladet lørdag satte meg på en tanke. Han viser bilder av Arneageren før og nå. Et bilde fra den tiden Elsa Utne, bokhandler Larsen og urmaker Nic. Svensen holdt til her.

Min tanke er, kan det ikke settes opp en glassmonter, på et egnet sted, med en forstyrrelse av dette fotoet? Da kunne både de som er vokst opp etter at Arneageren fikk nytt ansikt, og turister med letthet sette seg inn hvordan det så ut før i tiden.

Dette kunne også gjøres andre steder i byen der det passer.

En fallitterklæring om Statoil kun forsker på vind- og solkraft

ENERGI: Statoils sjef, Eldar Sætre, er en modig mann som belyser sin strategi med fakta som miljøbevegelsen og noen politikere ikke vil høre.

Torvald Sande, Kjell Traa, Hjalmar I. Sunde, Gunnar Berge, Ivar Sætre, Njål Kolbeinstveit, Jostein Soland, Åsleik Rannestad

Seniortanken

I Aftenposten tirsdag 10. oktober har Statoil fått en omtale over fem sider, inkludert forsiden og en kronikk av Sætre (intervjuet med Sætre ble også publisert av Aftenbladet.no; red. anm.). I tillegg til strategien for olje og gass signaliserer Statoil også en solid investering i fornybar energi. Planen er å satse 100 milliarder kr fram til 2030.

Det oppmuntrende er at Statoil leter etter gode prosjekter. I de fleste fagområder er det slik at fornyelse ikke skjer ved «litt til av samme sort». Dette gjelder også vindkraft. Verden trenger en revolusjonerende teknologi for distribuert produksjon av elektrisitet. Dette behovet kan ikke vindkraften fylle.

Utvikling av velstand

Energi er en av forutsetninger for å kunne utvikle velstand. Elektrisitet er en del av energiforsyningen. Gjennomsnittet i I-land er at elektrisitet dekker ca. 30 prosent av energibehovet. Av flere hensyn ønsker alle I-land å øke denne prosentdelen.

Norge er (sammen med Island) i den unike situasjonen at vi har en energiforsyning av elektrisitet på 70 prosent av totalbehovet for energi. I tillegg er det slik at 98 prosent av dette kommer fra vannkraften.

Norge er det eneste landet som oppfyller EUs krav til grønn energi, noe de andre EU-landene ikke er i nærheten av.

Kan vi lære av Tyskland?

Etter kjernekraftulykken i Japan reduserte Tyskland i 2010 sin produksjon av elektrisitet fra kjernekraftverk med 50 prosent. Samtidig ble det gitt omfattende subsidier til bygging og drift av sol- og vindkraft. Markedets prismekanisme for elektrisitet ble tilpasset vindkraften.

Det som har skjedd i Tyskland er følgende:

- Vindkraften er bygd ut med 28.000 vindturbiner (2016). Disse dekker 2,1 prosent av primærenergien, og 10 prosent av elektrisitetforsyningen.
- Fordi vindkraften ikke produserer jevnt, må det være en kontinuerlig beredskap, dvs. kull og gass må være «varme og roterende» for å fylle nattemørke og vindstille.
- Prisen per kWh er tredoblet.
- Subsidiene går til vindkraften, mens de som står for beredskapen, lider.

- Volumet av utslipp av CO₂ er det samme som før utbyggingen av sol- og vindkraft.

Dette betyr at Tyskland har kjørt seg inn i et blindspor med hensyn til produksjon og leveranse av elektrisk energi, – og uten reduksjon av CO₂-utslippene.

Danmark og England

Disse to landene vil komme i samme situasjon som Tyskland, dersom det ikke blir ryddet opp i prismekanismen. Når vi vet at Statoils offshore vindkraft i England får 75 prosent av sin inntekt fra subsidier, er det spørsmål hvor lenge subsidiene vil/kan fortsette.

I kronikken til Eldar Sætre står det: «Våre prosjekter gir oss en fornuftig avkastning [...]». Dette holder bare dersom garantien for subsidier varer i 15 år.

Videre står det i samme setning: «[...] og er i rute til å levere fornybar strøm til mer enn én million husstander i Europa.» Dette holder bare dersom supplementenergien i periodene med vindstille leveres uten noen form for gebyr. Disse periodene er ikke oppgitt, men ventes å være mer enn 60 prosent av tiden.

Vind- og solkraft kan bare levere kWh når naturen har et tilbud, ikke nødvendigvis når markedet har et behov. Det vil si at det alltid må være en beredskap for å sikre elektrisitet døgnet rundt, hele året. I EU er dette bare mulig gjennom kull-, gass- og kjernekraft. For Frankrikes del er 70 prosent av forsyningen av elektrisitet dekket av kjernekraft.

Det er en utrolig misforståelse at sol,

vind, bølger og tidevann kan levere 100 prosent av behovet for elektrisitet

Vannkraftens betydning

Alle land misunner oss vår vannkraft. Ikke bare dekker den hele etterspørselen etter elektrisitet i Norge, men selvkost i nedskrevne anlegg er ca. 4 øre/kWh. Det er ca. 7 prosent av selvkost fra vindkraft.

Den viktigste fordelene for vannkrafta er reguleringen. Både energi og effekt leveres 100 prosent til markedets behov. I tillegg har vi store magasiner, som Blåsjø på Ryfylkes tak, som har kapasitet til å lagre vann fra nedbørsrike år til nedbørsfattige år, dvs. «flerårsmagasin».

Tyskland har et akutt behov for å normalisere markedet. Andre EU-land vil komme etter. Vindkraften vil kunne dekke 20 prosent av markedet for elektrisitet, kanskje 30 prosent med god styring. I Norge er dette teknisk sett fullt mulig fordi vi har en så god beredskap i våre vannkraftmagasiner. I EU derimot krever all sol- og vindkraftproduksjon nær 100 prosent beredskap fra «ikke-grønn» elektrisitetsproduksjon, slik eksemplet fra Tyskland viser. Det er trist for miljøet og trist for husholdningene som må betale.

Kvantesprang for fornybar energi?

Det vil være en fallitterklæring om Statoil kun forsker på vind- og solkraft. Forskning på kjent teknologi, dvs. «litt til av samme sort», kan ikke føre til vesentlige fornyelser.

Spørsmålet blir: Er Statoil villig til å satse på annen teknologi enn den som i dag er offentlig kjent?

«Er Statoil villig til å satse på annen teknologi enn den som i dag er offentlig kjent?» spør Seniortanken i dette innlegget.

 JON INGEMUNDSEN